

UPSC CSE 2018 MAINS PAPER 7 OCTOBER 07, 2018 GUJARATI LITERATURE OPTIONAL PAPER - II QUESTION PAPER

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર II / Paper II

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક
Time Allowed : Three Hours

મહત્તમ ગુણ : 250
Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપના પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

-માર્ગે બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બાકામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી એક પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

બે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના બવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. બે છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાતું અથવા તેના કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. 1 and 5 are compulsory and out of the remainder, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI** (Gujarati script).

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

EGT D GJT

SECTION A

Q1. નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભમૂલ્ય સમજાવો (150 શબ્દોમાં) : 10×5=50

૧૦૦. ફૂટી સરખી ઝૂપડી ને લૂટું, સરખો નાર,
છબ્યાં સરખા છંકરો, ન મળ્યાં બીજી વાર. 10
૧૦૧. હાંબ. છે જ્યાં દિન, પ્રિય સખી ! રાત્રિએ દીધે તરી,
આ અંશ્વરે પ્રાણસુખની હાય ! આરામ જ કેવી ? 10
૧૦૨. અંબાનિની અવદશા પરિવરણને
એવો હુતારાન મહા પ્રકટાર્ષી કે;
તેનો પ્રચંડ હેંધિ જવાળાનિ માંદિ ચારે.
અજ્ઞાન, સ્વાર્થ, બળિ દુર્ભનિ સર્વ હરમ. 10
૧૦૩. દેરતદાર ફરખમ કિના દેલપત કરે,
કાળજાનું કષ્ટ કેનો આગળ કિચારીએ. 10
૧૦૪. “અંધસ્ત્ર વીળા(નિ)સ્યે કરે, ચંદ્રસેન ચંદ્રાવતી વરી
નેહ સ્વાચરમાં નોંધાયને કુદરત મને છે પ્રેમદા પટ.” 10

Q2. નીચેના મુદ્દાઓ વિશે સમીક્ષાત્મક દૃષ્ટિથી ચર્ચા કરો.

૧૦૦. “સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧” એક પુરાણવર્તક નવલકથા ગણીકે. 20
૧૦૧. “મણી હાંકીકા” માં નમેદત્તે નિખાલન અને પારદર્શક વ્યક્તિત્વ. 15
૧૦૨. “ચંદ્ર ચંદ્રાવતીની વાર્તા” માં કથનકલા અને કોતુહલની જમાવટ કરવામાં શામળની સર્જકતા. 15

Q3. સદૃશ્ય વિવેચનાત્મક નોંધ લખો.

૧૦૦. “સુદામાચંદ્ર” ગર્વકાવ્ય કે ભક્તિકાવ્ય ? 20
૧૦૧. “પૂર્વાશાપ” ના કાવ્યોમાં પ્રકૃતિ અને માનવભાવો. 15
૧૦૨. “કાદંબરી” માં ભાસાણની અભિવ્યક્તિકતા. 15

Q.4. નીચેના પ્રશ્નોને કૃતિના મર્મ સંદર્ભે સમજાવો.

જા) 'સર્જનો પર્વત' જૂના સંવાદવંશના એક કથાનકનો રસિક વિસ્તાર.	30
ઠા) 'વલ્લભવિસમ્ભવ' પ્રકૃતિગીતી પીઠિકા પર પ્રણયનું ગાન.	15
તથા) 'અખેગીતા' માં નિરૂપિત માયાનું સ્વરૂપ, જરૂરનું મિથ્યાત્વ, ભ્રમનું પૃથ્થકરણ.	15

SECTION B

- Q5.** નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભભૂત સમજાવો (150 શબ્દોમાં) : 10x5=50
- તા. 'મારાં હિંદુસ્તાનનું સ્વરસ આનું હોય તથા
આનું સ્વરસ સાવના ખાતરે મારો અ. દેહ અપેક્ષા છે.' 10
- તા. હું જ રહું વિલસી સહુ સંગ ન
હું જ રહે અવરેખે નિરુદ્ધશે... 10
- તા. 'મુક્તાસ આગ છે, તે મૂઠસો પડે. બળસ નહીં.' 10
- તા. દિનરાત મારાદિન ખિન્ન છે,
એક-કેન્દ્ર થયા મયી રહેલ કિલ્લ છે,
હબકધબકમાં ઊડી રહેલ છિન્નખિન્ન છે. 10
- તા. કાવ્ય અ કલા છે, કલા એ જીવનનું પ્રતીકરૂપ છે. જો જીવન બંધાય તો કાવ્ય
બંધાય. 10
- Q6.** સદૃશ્ય વિવરણાત્મક નોંધ લખો.
- તા. એકાંકરૂપી ગદીનો જગતિક પ્રવલ્લોના સંદર્ભમાં 'હિંદુસ્તાન' નો વિવરણાત્મક
પ્રસ્તુતિ. 20
- તા. 'જ્યોતિ' કાવ્યસંગ્રહમાં બાપ અને ચિત્રાનો અમૂલ્ય દિવસ કવચનાબદ્ધ અને અમિત્યકિત
કોશલથી પ્રગટ થાય છે. 15
- તા. 'સોનાજૂની રસધાર' બા. ૧ માં ત્યાંની પ્રજાનો મોંઘો, મિથાસ અને સમર્પિત બાવના. 15
- Q7.** નીચેના મુદ્દાઓ વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો.
- તા. 'મનવીનો ભવલો' છંદરનિવા દુકાળનો બલ્લાતક કહેવાતા વચ્ચે મુંચાની ખર્ચી
પ્રાગ્વક્ત્યા. 20
- તા. એનિદક્ષિત વચ્ચો સાથે કવચનાના આધાર રચાયેલ સાર્વજનિક 'પાટણ' પ્રમુખ. 15
- તા. 'સોનાજૂની રસધાર' બા. ૧ નું સંબંધિત. 15
- Q8.** સર્મીશાત્મક નોંધ લખો.
- તા. 'જનાન્તિક' સુરશ બા. ૧ ની વેગલિત મુદ્દાની અવિષ્કાર. 20
- તા. 'સપ્તપદીની' કેન્દ્રીય અનુભૂતિ. 15
- તા. 'કાવ્યનો શક્તિ'માં નિહિત કાવ્યવિવરણ. 15